

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова
від « 17 » грудня 2024 р., протокол № 6

Голова Вченої ради

Вячеслав ТРУБА

Введено в дію наказом ректора ОНУ імені
І. І. Мечникова
« 19 » грудня 2024 р. № 111-02

Ректор

Вячеслав ТРУБА

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**

Одеса – 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (надалі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних Умов провадження освітньої діяльності, Національної Рамки Кваліфікацій, Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм, Статуту Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (далі – ОНУ), Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та є складовою частиною нормативної бази системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

1.2. Положення розроблено з метою унормування процедур розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду та закриття освітньо-професійних, освітніх, наукових, творчих програм (далі – освітніх програм) в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова як елементів системи забезпечення якості освіти в ОНУ.

1.3. Усі процедури, пов’язані з розробленням, затвердженням, реалізацією, моніторингом, переглядом та закриттям освітніх програм в ОНУ здійснюються у відповідності Стратегічних пріоритетів розвитку університету та із дотриманням принципів прозорості та публічності.

2. Освітня програма в структурі освітньої діяльності Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

2.1. Освітня програма (далі – ОП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

2.2. Освітні програми в ОНУ реалізуються, як правило, в межах спеціальності згідно чинного Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти.

2.3. Для більш ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб та задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особистості в ОНУ можуть впроваджуватися міждисциплінарні освітні програми (окрім спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). Міждисциплінарна освітня (наукова) програма передбачає опанування знання, що знаходиться на межі галузей знань, спеціальностей та/або належить до кількох спеціальностей, які і визначають її предметну область. Інформація про відповідні галузі, спеціальності зазначається в документі про здобуту освіту, що видається після успішного завершення програми, як елемент опису освітньої кваліфікації. Зміст міждисциплінарної освітньої програми має відповідати предметній області, визначеній цими галузями, спеціальностями.

2.4. З метою ефективної інтеграції освітнього, наукового та організаційного потенціалу ОНУ та його партнерів в Україні та за кордоном в ОНУ можуть запроваджуватися узгоджені освітні програми. Узгоджена освітня програма передбачає спільне провадження освітньої діяльності та реалізується між закладами вищої освіти (науковими установами), у тому числі іноземними.

2.5. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова самостійно розробляє і затверджує освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня освіти, встановлених законодавством, та вимог стандартів вищої освіти.

2.6. Під час розробки, затвердження та реалізації освітніх програм Одеський національний університет імені І. І. Мечникова дотримується наступних вимог до освітніх програм, які визначаються Стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти за відповідною спеціальністю (для третього рівня вищої освіти – обсяг освітньої складової освітньо-наукової/освітньо-творчої програми);
- мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм;
- опис предметної області, що містить: інформацію про об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності; теоретичний зміст; методи, методики та технології, необхідні для практичного використання; інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності;
- вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

- перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти;
- додаткові вимоги та обмеження (за наявності) для міждисциплінарних освітніх програм;
- вимоги законодавства та/або професійних стандартів, необхідні для здобуття відповідних професійних кваліфікацій (за наявності).

2.7. Специфіка освітньої програми, яка реалізується в ОНУ, відображається у додаткових компетентностях та програмних результатах навчання в обсязі, який не перевищує той, що визначений відповідним Стандартом вищої освіти. Ця специфіка, а також наявність ліній підготовки та блоків дисциплін, також зазначається в описі освітньої програми у розділі «Профіль освітньої програми» у формулюванні мети, фокусу та особливостей освітньої програми.

2.8. У разі відсутності Стандарту освіти за певною спеціальністю для окремого рівня освіти Одеський національний університет імені І. І. Мечникова розробляє опис освітньої програми, керуючись дескрипторами Національної Рамки Кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2.9. Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС та термін навчання визначається Стандартом освіти за відповідною спеціальністю та іншими нормативними документами МОН України та Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

2.10. Опис освітньої програми повинен містити: назву освітньої програми; рівень освіти; галузь знань (галузі знань, за потреби – для міждисциплінарних освітніх програм); спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних освітніх програм); спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності); опис предметної області; цілі освітньої програми; тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча); тип диплома (спільний (подвійний) диплом – за наявності); найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності); мову (мови) викладання; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них; вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти); компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеній освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій);

форму (форми) атестації здобувачів освіти; перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічну послідовність; можливості працевлаштування за здобутою освітою; процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння).

Форму опису освітньої програми ОНУ наведено у Додатку 1 до цього Положення.

2.11. Назви освітніх програм встановлюються Одеським національним університетом імені І. І. Мечникова.

2.11.1. Назви освітніх програм можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) або міждисциплінарної предметної області, а також професійних кваліфікацій у разі їх присвоєння.

2.11.2. Назви освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються стандартами вищої освіти.

2.11.3. У назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня.

2.12. За результатами опанування освітніх програм здобувачам освіти можуть присвоюватися професійні кваліфікації.

2.12.1. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності).

2.12.2. У разі відсутності відповідних професійних стандартів ця процедура здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 за результатами погодження такого присвоєння з Національним агентством кваліфікацій.

2.12.3. Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

2.12.4. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на певному рівні вищої освіти, підлягають ліцензуванню в установленому законодавством порядку.

2.12.5. Присвоєння професійних кваліфікацій в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішньої нормативної бази ОНУ.

2.13. На підставі відповідної освітньої програми розробляється навчальний план, у якому зазначається обсяг освітніх компонентів у кредитах ЕКТС, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного рівня освіти програмних результатів навчання.

2.14. На основі навчального плану для кожного здобувача освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний рік навчання, які є обов'язковими для виконання. Порядок формування індивідуальних навчальних планів в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова регулюється окремим Положенням.

3. Порядок розроблення та затвердження освітніх програм

3.1. Розроблення нових освітніх програм в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова здійснюється за дорученням Ректора відповідно до мотивованого подання з боку зацікавлених сторін: адміністрації університету, ініціативної групи з числа штатних науково-педагогічних (педагогічних) працівників університету, здобувачів освіти, випускників та роботодавців, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, інших стейкголдерів.

3.2. Для здійснення процедури розробки освітньої програми Ректор своїм наказом визначає кафедру (у випадку міждисциплінарних програм – групу кафедр), відповідальну за цю процедуру, та призначає проектну групу та її керівника.

3.2.1 До складу проектної групи мають входити не менше трьох науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які працюють в ОНУ імені І. І. Мечникова за основним місцем роботи. Крім того, до складу проектної групи можуть залучатися також представники потенційних

роботодавців, органів державної влади та місцевого самоврядування, інші стейкголдери (за згодою).

3.2.2. Вимоги до науково-педагогічних працівників – членів проектної групи:

- наявність наукового ступеня та/або вченого звання. При цьому для проєктування освітньої програми другого (магістерського) рівня освіти до складу проектної групи має входити щонайменше один доктор наук та/або професор, а для проєктування освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня освіти – щонайменше двоє докторів наук та/або професорів.

- відповідність їх професійної кваліфікації спеціальності (у випадку міждисциплінарних програм – спеціальностям), за якою здійснюватиметься підготовка здобувачів-освіти;

- щонайменше один член проектної групи має володіти англійською мовою на рівні B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, що підтверджується відповідними сертифікатами або кваліфікаційними документами (документами про вищу освіту або про присудження наукового ступеня), що пов’язані з використанням зазначеної мови.

3.2.3. Для проєктування освітньої програми фахової передвищої освіти до складу проектної групи мають входити працівники з освітньою та/або професійною кваліфікацією, яка відповідає спеціальності, за якою здійснюватиметься підготовка здобувачів освіти, з яких не менш як дві особи мають вищу педагогічну категорію.

3.2.4. Для проєктування освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації (кваліфікацій) до складу проектної групи мають входити роботодавці за профілем та/або науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які мають відповідну професійну кваліфікацію.

3.2.5. Зміни у персональному складі проектної групи здійснюються за наказом Ректора за поданням керівника структурного підрозділу, декана базового факультету з урахуванням пропозицій кафедри (кафедр), відповіальної за розробку цієї освітньої програми. Підставою для зміни персонального складу проектної групи є наступні обставини:

- незадовільна робота проектної групи;

- зміни у кадровому складі науково-педагогічних (педагогічних) працівників ОНУ;
- ініціатива керівника проектної групи;
- власне бажання членів проектної групи;
- інші об'єктивні обставини.

3.2.6. Керівник та члени проектної групи виконують свої функції в межах робочого часу науково-педагогічного або педагогічного працівника, що відмічається в їхніх індивідуальних планах викладача як організаційна робота та затверджується рішенням відповідної кафедри.

3.3. Проектування та затвердження нової освітньої програми передбачає наступні етапи:

3.3.1. Проектна група розробляє наступні документи:

- опис освітньої програми згідно Додатку 1 цього Положення;
- навчальний план підготовки здобувачів;
- каталог дисциплін вільного вибору за освітньою програмою;
- інформацію про кадровий склад науково-педагогічних працівників, яких планується залучити до викладання на цій освітній програмі, з обґрунтуванням їх відповідності освітньому компоненту згідно Додатку 2 цього Положення.

3.3.2. Цей пакет документів подається на розгляд навчально-методичної комісії (далі – НМК) (в разі міждисциплінарних освітніх програм – комісій) базового факультету (факультетів), на якій планується здійснення освітньої діяльності за цією освітньою програмою. НМК рекомендує проект ОП до громадського обговорення, або приймає рішення про доцільність внесення до нього змін та уточнень.

3.3.3. Проектна група розміщує проект на офіційному сайті ОНУ для громадського обговорення, яке має тривати не менше 30 днів. В оприлюдненій інформації вказується дата розміщення проекту, дата завершення обговорення та контактна адреса, на яку мають надходити письмові рецензії на проект освітньої програми, а також зауваження та побажання стосовно проекту ОП.

3.3.4. Під час громадського обговорення проектна група має право організувати відкриті зустрічі з усіма зацікавленими сторонами (роботодавцями, вступниками та їх батьками, науково-педагогічними

працівниками, представниками органів державної влади та місцевого самоврядування) для обговорення проекту ОП.

3.3.5. Після завершення обговорення проектна група узагальнює отримані рекомендації та, в разі доцільності, має право внести відповідні зміни до проекту освітньої програми.

3.3.6. Удосконалений проект освітньої програми розглядається на засіданні вченої (педагогічної) ради базового факультету (структурного підрозділу), де приймається рішення щодо передання його на розгляд Науково-методичної ради ОНУ (далі – НМР).

3.3.7. Керівник проектної групи надсилає секретареві НМР заявку на розгляд проекту ОП та пакет документів (Додаток 3 до цього Положення) не пізніше, ніж за 20 робочих днів до чергового засідання.

3.3.8. Розпорядженням Голови НМР створюється експертна група з розгляду проекту у складі п'яти осіб, до числа яких входять Керівник Навчального відділу та Керівник Центру забезпечення якості освіти, а також троє експертів з числа членів НМР. Протягом 7 робочих днів експертна група проводить попередній аналіз ОП та супровідних матеріалів й надає висновок щодо відповідності їх встановленим вимогам і можливості розгляду і схвалення на засіданні НМР.

3.3.9. Висновок передається керівнику проектної групи для ознайомлення, обговорення їх з членами проектної групи та усіма зацікавленими сторонами та для внесення відповідних змін до проекту освітньої програми. Уточнений пакет документів передається до НМР не пізніше, ніж за 3 робочі дні до засідання НМР.

3.3.10. Науково-методична рада на своєму засіданні приймає рішення про можливість надання рекомендації щодо затвердження освітньої програми на засіданні Вченої Ради ОНУ.

3.3.11. Вчена Рада Одеського національного університету імені І. І. Мечникова розглядає погоджений НМР проект освітньої програми та приймає рішення щодо затвердження освітньої програми.

3.3.12. На підставі рішення Вченої Ради Ректор видає Наказ про затвердження освітньої програми, яким визначається дата введення освітньої програми у дію.

3.3.13. Протягом 10 робочих днів керівник проектної групи разом із Центром інформаційних технологій ОНУ забезпечує розміщення на офіційному сайті Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

(в розділі «Про ОНУ» → «Офіційні документи» → «Опис освітніх програм» та на сайті відповідного факультету у розділі «Спеціальності та освітні програми») інформаційного пакету освітньої програми, що складається з опису освітньої програми, навчального плану, рецензій та відгуків стейкголдерів та інформації про хід громадського обговорення освітньої програми та отримані рекомендації щодо її удосконалення на усіх етапах розгляду.

3.3.14. Опис освітньої програми та навчальний план, роздруковані у трьох ідентичних примірниках та засвідчені підписами відповідальних посадових осіб та печаткою ОНУ, керівник проектної групи передає на зберігання до Навчального відділу та до деканату базового факультету (структурного підрозділу), залишаючи один примірник собі для роботи.

4. Реалізація освітніх програм

4.1. Порядок реалізації освітньої програми в ОНУ визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

4.2. Після введення освітньої програми в дію відповідальність за реалізацію, забезпечення якості, періодичний моніторинг, перегляд і оновлення освітньої програми покладаються на гаранта та робочу групу освітньої програми.

4.3. Гарант та склад робочої групи освітньої програми затверджуються наказом Ректора університету за поданням декана базового факультету (базового структурного підрозділу) за умови погодження з науково-педагогічними (педагогічними) працівниками. У разі відсутності такого окремого Наказу робочою групою ОП вважається проектна група, а гарантом ОП – голова проектної групи.

4.4. Гарантом освітньої програми може бути науково-педагогічний або педагогічний працівник, який працює в ОНУ за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною спеціальністю, науково-педагогічний або педагогічний стаж, як правило, не менше 5 років, безпосередньо залучений до реалізації цієї освітньої програми відповідно до своєї професійної кваліфікації та регулярно підвищує свою кваліфікацію з питань внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти. Один науково-педагогічний або педагогічний працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми одночасно.

Функції гаранта освітньої програми, а також його права та обов'язки визначаються «Положенням про гаранта та робочу групу освітньої програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

4.5. До складу робочої групи мають входити не менше трьох науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які працюють в ОНУ імені І. І. Мечникова за основним місцем роботи. Крім того, до складу проектної групи можуть залучатися також представники роботодавців, здобувачів освіти, інші стейкголдери (за згодою).

4.5.1. Вимоги до науково-педагогічних (педагогічних) працівників – членів робочої групи тотожні тим, що висуваються до членів проектної групи та викладені у п. 3.2.2., 3.2.3. та 3.2.4. цього Положення.

4.5.2. До складу робочої групи освітньої програми можуть входити представники роботодавців у разі, якщо вони є:

- співробітниками організацій, підприємств, закладів освіти, з якими ОНУ має партнерські відносини в освітній та науковій діяльності, договори про співробітництво, які є базами практичної підготовки здобувачів освіти ОНУ;
- випускниками ОНУ за відповідною спеціальністю або освітньою програмою;
- керівниками організацій, підприємств, закладів освіти, або їх підрозділів, у яких працують випускники Університету.

4.5.3. Здобувачі освіти можуть входити до складу робочої групи ОП у період навчання за цією освітньою програмою та протягом одного календарного року після отримання відповідного диплому про освіту.

4.5.4. Будь-які зміни у складі робочої групи у разі її незадовільної роботи, власного бажання науково-педагогічного (педагогічного) працівника вийти із її складу, змін у кадровому складі Університету затверджуються наказом Ректора Університету за поданням декана факультету (базового структурного підрозділу) на підставі пропозицій гаранта освітньої програми за погодженням з науково-педагогічними працівниками.

Функції робочої групи освітньої програми, а також його права та обов'язки її членів визначаються «Положенням про гаранта та робочу групу освітньої програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

4.6. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова забезпечує кожний освітній компонент освітньої програми на відповідному рівні освіти

науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.

4.6.1. Викладання обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів освітньої програми здійснюють:

- науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які працюють в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова за основним місцем роботи або за сумісництвом;
- професіонали-практики, які залучаються за сумісництвом або на умовах погодинної оплати праці.

4.6.2 Для розкриття окремих тем в рамках обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів у форматі гостевих лекцій можуть запрошуватися представники академічної та наукової спільноти України та інших країн світу (крім країни-агресора), представники роботодавців, їх організації, професіонали-практики та експерти галузі.

4.6.3. Частка залучених до викладання на освітній програмі науково-педагогічних (педагогічних) та/або наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють в ОНУ за основним місцем роботи, повинна становити не менше 50 відсотків, з них осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, повинна становити:

- для другого (магістерського) рівня вищої освіти - не менше 10 відсотків;
- для третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти – не менше двох докторів наук (для освітньо-творчих програм замість доктора наук може враховуватися доктор мистецтва) для здійснення керівництва науковою складовоюожної освітньо-наукової/освітньо-творчої програми.
- Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.

4.6.4. Науково-педагогічні та педагогічні працівники, залучені до викладання обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів на освітній програмі, мають відповідати наступним вимогам:

- мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;
- вільно володіти державною мовою;
- не рідше, ніж один раз на п'ять років проходити підвищення кваліфікації в обсязі 180 год. (6 кредитів ЄКТС);
- їх кваліфікація відповідає освітньому компоненту, який вони викладають.

4.6.5. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається:

на підставі документів встановленого зразка про:

- про вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);
- керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;

щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.

4.6.6. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова забезпечує належний рівень кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників шляхом:

- формулювання чітких вимог щодо змістовних компонентів посади при оголошенні конкурсу на посаду науково-педагогічного працівника;
- організації періодичного оцінювання професійної компетентності та якості викладання (рейтингування) (у тому числі здобувачами освіти);

- сприяння професійному розвиткові викладачів освітньої програми, заохочення їх до розвитку викладацької майстерності, оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі, зокрема, через поєднання навчання та досліджень;
- створення умов для підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.;
- сприяння (організаційного, інформаційного, фінансового) академічній мобільності науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.7. Під час реалізації освітньої програми Одеський національний університет імені І. І. Мечникова забезпечує дотримання вимог студентоцентрованого підходу до навчання та викладання та реалізацію принципів академічної свободи.

4.8. Реалізація освітніх програм в Одеському національному університеті здійснюється на засадах академічної добroчесності відповідно до «Кодексу академічної добroчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова».

4.9. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова забезпечує учасникам освітнього процесу (у тому числі іноземним здобувачам освіти та здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні.

4.10. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою.

4.11. Під час реалізації освітньої програми в Одеському національному університеті усі учасники освітнього процесу дотримуються унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій.

4.12. У реалізації освітніх програм Одеський національний університет імені І. І. Мечникова дотримується принципів публічності та прозорості. Учасникам освітнього процесу надається вичерпна інформація щодо цілей,

змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. У відкритому доступі на своєму офіційному вебсайті ОНУ розміщує інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти тощо), правила вступу, офіційні документи про організацію освітнього процесу, відомості про акредитацію освітніх програм в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

5. Поточний моніторинг якості освітньої програми, перегляд, оновлення та закриття освітніх програм

5.1. Поточний моніторинг якості освітньої програми є елементом внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та здійснюється щорічно гарантом та членами робочої групи освітньої програми.

5.1.1. Протягом жовтня-листопада гарант та робоча група визначають відповідність освітньої програми критеріям якості освітніх програм та встановлюють наявність або відсутність у її реалізації суттєвих недоліків на підставі:

- узагальнення та оприлюднення на офіційному вебсайті ОНУ результатів опитувань усіх учасників освітнього процесу стосовно якості освіти та освітнього процесу та якості викладання за освітньою програмою. Процедура опитування учасників освітнього процесу визначається окремим Положенням.

- відкритих зустрічей з усіма зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками, роботодавцями, випускниками, абітурієнтами тощо);

- аналізу структури та змісту освітніх компонентів відповідно до тенденцій розвитку спеціальності, кадрового складу викладачів з урахуванням його якісної та кількісної динаміки, матеріальної бази та інформаційного забезпечення відповідно до потреб усіх учасників освітнього процесу.

5.1.2. Цю інформацію гарант та робоча група підсумовують в аналітичній довідці (Додаток 4), яка передається на розгляд навчально-методичній комісії та вченій раді відповідного факультету (у випадку міждисциплінарної освітньої програми – факультетів) для прийняття рішення

стосовно доцільності перегляду та оновлення освітньої програми у поточному навчальному році.

5.1.3. Не пізніше 20 грудня щороку аналітична довідка разом із рішенням вченої ради факультету передається до Центру забезпечення якості освіти як підстава для складання плану перегляду освітніх програм на наступний календарний рік та для підготовки аналітичних матеріалів для Науково-методичної ради ОНУ.

5.2. Перегляд з подальшим оновленням освітніх програм здійснюється з метою усунення недоліків у реалізації освітньої програми, виявлених під час поточного моніторингу якості освітньої програми.

5.2.1. Основними підставами для перегляду та оновлення освітніх програм є:

- зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, у тому числі набуття чинності Стандартів освіти або змін до них, затвердження професійних стандартів;
- висновки за результатами аналітичної довідки про моніторинг освітньої програми;
- документально підтвердженні рекомендації основних зовнішніх стейкхолдерів щодо необхідних знань та вмінь для випускників освітньої програми;
- умотивовані звернення здобувачів освіти за освітньою програмою та/або результати опитування здобувачів, які навчаються за нею;
- рекомендації Експертних груп та Галузевих експертних рад Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, рекомендації іноземних акредитаційних агентств та агентств забезпечення якості вищої освіти, офіційні рішення яких визнаються в Україні;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми;
- результати моніторингу ринку праці, у ході якого виявлено невідповідність освітньої програми його потребам;
- інші визначені законодавством України обставини.

5.2.2. Процедура перегляду та оновлення освітньої програми за послідовністю й змістом її етапів, розподілом функцій та

відповідальності учасників процесу є тотожною тої, що викладена у п. 3.3. цього Положення для випадку відкриття освітньої програми.

5.2.3. У випадку зміни в процесі перегляду освітньої програми очікуваних програмних результатів навчання (компетентностей) акредитованої освітньої програми в обсязі понад 50 відсотків, ця програма вважається новою освітньою програмою. Інформація про неї має бути внесена закладом вищої освіти до ЄДЕБО. Ця норма не застосовується у випадку приведення програмних результатів навчання (компетентностей) у відповідність до Стандарту вищої освіти, або розширення програмних результатів навчання (компетентностей), крім передбачених Стандартом вищої освіти, в обсязі до 50 відсотків.

5.3. Закриття (припинення реалізації) освітніх програм є елементом внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та спрямоване на удосконалення структури освітніх пропозицій для здобувачів освіти.

5.3.1. Підставами для закриття освітніх програм є:

- рішення Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти або іноземних акредитаційних агентств та агентств забезпечення якості вищої освіти, офіційні рішення яких визнаються в Україні, про відмову в акредитації;

- перегляд освітньої програми, що призвів до утворення нової освітньої програми або до зміни її назви;

- перевищення витрат на реалізацію ОП над плановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможливлює її фінансування у повному обсязі;

- результати внутрішнього моніторингу якості освітньої програми, який виявив фундаментальні недоліки у її реалізації, навчально-методичному, кадровому, матеріально-технічному забезпеченні;

- результати моніторингу ринку праці, які засвідчують невідповідність ОП його потребам;

- відсутність набору здобувачів освіти на навчання за ОП протягом 2 років.

5.3.2. Гарант освітньої програми або декан базового факультету складають мотивоване подання, у якому обґрунтують доцільність закриття (припинення реалізації) освітньої програми, яке обговорюється на засіданні навчально-методичної комісії та вченої ради факультету.

5.3.3. Науково-методична рада ОНУ на своєму засіданні вивчає обставини, які привели до необхідності закриття освітньої програми. Гарант та члени робочої групи, завідувач кафедри, відповіальної за підготовку здобувачів за цією ОП, та декан базового факультету мають право бути присутніми на цьому засіданні.

5.3.4. Результатом розгляду на НМР є рекомендація про доцільність закриття освітньої програми або про доцільність продовження її реалізації із наданням практичних рекомендацій по усуненню виявлених фундаментальних недоліків.

5.3.5. Рішення про закриття освітньої програми приймає Вчена Рада Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

5.3.6. На підставі рішення Вченої Ради Ректор видає Наказ про закриття освітньої програми, яким визначається дата припинення реалізації цієї освітньої програми.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Вважати «Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова», затверджене рішенням Вченої Ради Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Наказом Ректора ОНУ імені І. І. Мечникова № 51-20 від 31 серпня 2022 р. таким, що втратить чинність з 31 грудня 2024 року.

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Одеського національного
 університету імені І. І. Мечникова
 від «____» 202__ р., протокол № ____

Голова Вченої ради _____ Вячеслав ТРУБА

Освітня програма вводиться у дію з
 «____» 202__ р.
 Наказ №_____ від «____» 202__ р.

Ректор _____ Вячеслав ТРУБА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА/НАУКОВА ПРОГРАМА

(назва освітньої програми)
першого (бакалаврського)/другого (магістерського)/третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціалізацією

(назва спеціалізації – за наявності)

за спеціальністю

(код, назва спеціальності)

галузі знань

(код, назва галузі знань)

Освітня кваліфікація

(назва кваліфікації)

Гарант освітньої програми:
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Одеса – 202__

ЛІСТ-ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми _____
назва програми
за спеціальністю _____
код та назва спеціальності _____
рівня вищої освіти _____

ІНІЦІЙОВАНО проектною групою освітньої програми /
ІНІЦІЙОВАНО ЗМІНИ робочою групою освітньої програми
від « ____ » 20_ р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією факультету

(назва факультету) —

Протокол №

від

20 р.

Голова НМК факультету

(назва факультету)

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

СХВАЛЕНО

вченого радою факультету —

(назва факультету)

Протокол №

від

20 р.

Голова вченої ради

факультету

(назва факультету)

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова

Протокол №

від

20 р.

Голова науково-методичної ради
ОНУ імені І. І. Мечникова

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти (назва, реквізити затвердження).

Підготовка здобувачів вищої освіти за цією ОП була розпочата.....
Програма переглядалася

Розроблено проектною/робочою групою у складі:

Рецензії-відгуки зовнішніх стейхолдерів

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Назва освітньої програми

шифр, назва спеціальності, рівень освіти

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	
Наявність акредитації	
Цикл\рівень	
Передумови	
Мова викладання	
Термін навчання за освітньою програмою	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	

	2. Мета програми
В	3. Характеристика програми
1. Предметна область, галузь знань	Об'єкти вивчення: Цілі навчання: Теоретичний зміст предметної галузі: Методи, методики і технології: Інструменти та обладнання:
2. Орієнтація програми	
3. Фокус програми	<u>Ключові слова:</u>
4. Особливості програми	
С	4. Працевлаштування та продовження освіти
1. Працевлаштування	
2. Подальше навчання	
D	5. Викладання та оцінювання
1. Викладання та навчання	
2. Система оцінювання	
E	6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	
Загальні компетентності	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
F	7. Програмні результати навчання
G	8. Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	

Матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
9. Академічна мобільність	
Національна та міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «Назва освітньої програми» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи форми атестації)	Кількість кредитів ЕКТС	Форма підсумкового контролю
ОК	Обов'язкові освітні компоненти ОП		
	1. Цикл дисциплін загальної підготовки		
ОК.01	Назва		
ОК.02	Назва		
	2. Цикл дисциплін фахової та практичної підготовки		
ОК.03	Назва		
ОК.....			
	Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:		
	Загальний обсяг вибіркових освітніх компонентів		
	Загальний обсяг освітньої програми		

Перелік вибіркових освітніх компонентів формується та затверджується щорічно відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

2.2. Структурно-логічна схема обов'язкових компонентів освітньої програми

3. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ (для програм підготовки докторів філософії)

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

5.1. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4			OKN
ЗК1	□	□		□				
ЗК2		□	□				□	□
ЗК3	□				□			□
....								
ФК1	□		□	□			□	
ФК2		□				□	□	
ФК3			□	□		□		□
...								

5.2 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4			OKN
ПРН1	□	□		□				
ПРН2		□	□				□	□
ПРН3	□				□			□
....								
ПРН4	□		□	□			□	

**5.3. Таблиця співвідношення
обов'язкових освітніх компонентів з програмними результатами навчання**

Формулювання ПРН (відповідно до Стандарту вищої освіти – за наявності)	Перелік ОК, які його забезпечують
ПР01 Формулювання	OK1 Назва OK5 Назва OK8 Назва
ПР02.	
...	

Додаток 2

Зведені інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж науково-педагогичної роботи	Навчальні дисципліни, що йх викладає викладач на ОП	Обґрунтування

Додаток 3

**ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ,
ЯКІ ПОДАЮТЬСЯ ДО НМР ДЛЯ РОЗГЛЯДУ ПРОЄКТУ ОП:**

1. Розгорнутий витяг з протоколу засідання НМК базового факультету.
2. Аналітична довідка про результати моніторингу освітньої програми
3. Рецензії (письмові відгуки) стейкголдерів.
4. Витяг з протоколу засідання Вченої ради базового факультету
5. Проект Опису ОП
6. Проект Навчального плану
7. Каталог вибіркових дисциплін
8. Заява

Додаток 4

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
про результати моніторингу якості освітньої програми

Назва ОП

Код та назва спеціальності

Рівень освіти

**І. Аналітична довідка створена на підставі наступної інформації, зібраної
та оприлюдненої протягом 202__ року:**

1.1. Результати анонімних он-лайн опитувань:

Учасники освітнього процесу	Веб-адреса постійного розташування аналітичного звіту про результати опитувань
Здобувачі освіти	
Роботодавці	
Науково-педагогічні працівники	
Випускники освітньої програми	
Інші (вказати)	

1.2. Результати відкритих зустрічей з фокус-групами

Учасники освітнього процесу	Веб-адреса постійного розташування інформації про відкриті зустрічі
Здобувачі освіти	
Роботодавці	
Науково-педагогічні працівники	
Випускники	
Інші (вказати)	

1.3. Результати акредитації освітньої програми або постакредитаційного моніторингу

Учасники освітнього процесу	Веб-адреса постійного розташування документу
Звіт Експертної групи	

Висновок Експертної Ради	Галузевої
Інше (вказати)	

1.4. Зміни у нормативних документах

Назва	Веб-адреса постійного розташування документу
Стандарт вищої освіти	
Професійний стандарт	
Інше (вказати)	

II. Аналіз якості освітньої програми

2.1. Сильні сторони освітньої програми (до 1000 знаків з пробілами) на думку усіх зацікавлених сторін.

2.2. Стислий (до 1000 знаків з пробілами) виклад того, що потребує покращення в освітній програмі, на думку усіх зацікавлених сторін.

III. Висновок про необхідність оновлення освітньої програми у 202__ р.

На підставі інформації, викладеної у розділах I та II Аналітичної довідки гарант та робоча група освітньої програми (*назва ОП, код та назва спеціальності, рівень вищої освіти*) дійшли висновку про

ДОЦЛЬНІСТЬ / НЕ ДОЦЛЬНІСТЬ оновлення освітньої програми у 202__ р.
(залишили потрібне)

Обговорено та схвалено на засіданні робочої групи «_____» 202__ р.

Гарант освітньої програми

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Контактна адреса ел.пошти:
Контактний телефон: